

**Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIP-512/13-P

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Základní škola a Mateřská škola pro sluchově postižené, Plzeň, Mohylová 90
Sídlo:	Mohylová 90, 312 00 Plzeň
IČO:	49 778 153
Identifikátor:	600 022 978
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Jiřím Pouskou, ředitelem školy
Zřizovatel:	Plzeňský kraj, Škroupova 18, 301 00 Plzeň
Místo inspekční činnosti:	Mohylová 90, Plzeň
Termín inspekční činnosti:	7., 9. – 13. května 2013

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného Základní školou a Mateřskou školou pro sluchově postižené, Plzeň, Mohylová 90, příspěvkovou organizací (dále „škola“) podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Aktuální stav školy

Kontrolovaná právnická osoba vykonává v souladu se zápisem do školského rejstříku činnost mateřské školy (dále „MŠ“) s nejvyšším povoleným počtem 20 dětí, základní školy (dále „ZŠ“) s nejvyšším povoleným počtem 132 žáků, školní družiny s nejvyšším povoleným počtem 40 žáků, internátu s nejvyšším povoleným počtem 75 lůžek, speciálně pedagogického centra (dále „SPC“) a školní jídelny s nejvyšším povoleným počtem 200 stravovaných.

Subjekt je jediným celokrajským specializovaným zařízením poskytujícím předškolní a základní vzdělávání dětem a žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.

Jedná se o děti a žáky se sluchovým postižením, narušenou komunikační schopností a dalšími přidruženými problémy. Děti a žáci jsou přijímáni na základě žádosti zákonných zástupců a doporučení školských poradenských zařízení. Škola má kromě Plzeňského kraje působnost i pro děti a žáky z Karlovarského a Ústeckého kraje. Dětem a žákům s trvalým pobytem mimo Plzeň zajišťuje ubytování a celotýdenní výchovu mimo vyučování ve svém internátu. V letošním školním roce je s 23 zapsanými dětmi a žáky internát obsazen pouze z 30 %. Pracuje v něm pět vychovatelek.

Naplněnost ZŠ byla kde dni inspekce 94 %. V 15 třídách, ve třech pro neslyšící žáky a dvanácti pro nedoslýchavé, se vzdělávalo celkem 124 žáků. Všechny třídy pro neslyšící a jedna pro nedoslýchavé jsou tvořeny žáky z rozdílných ročníků (např. ve třídě I. B jsou vzděláváni žáci 1. až 3. ročníku). Základní vzdělávání je se souhlasem MŠMT prodlouženo na deset ročníků. První stupeň tvoří 1. až 6. ročník, druhý stupeň 7. až 10. Vzdělávací proces v ZŠ zabezpečuje celkem 19 učitelů.

V MŠ bylo ke dni inspekce zapsáno celkem 19 dětí, které jsou rozděleny do 3 tříd. Všem zájemcům o tento typ mateřské školy bylo vyhověno. V jedné třídě byly děti s různým stupněm sluchového postižení, do zbývajících dvou tříd byly zařazeny děti s těžkým sluchovým postižením a kombinovanými vadami. V posledním ročníku před nástupem do ZŠ je 11 dětí včetně 2 dětí s odloženou povinnou školní docházkou. Úplata za předškolní vzdělávání činí 200,- Kč měsíčně. Denní provoz mateřské školy je od 6:30 do 16:00 hod. Od poslední provedené inspekce došlo k rozšíření a obměně pedagogického sboru. Předškolní vzdělávání nyní zajišťují 3 odborně kvalifikované učitelky a 1 asistentka pedagoga.

Areál školy tvoří čtyři navzájem propojené budovy s víceúčelovým hřištěm na rozsáhlém školním pozemku. Na obvodových zdech jedné z budov jsou patrné hluboké trhliny. Přístup do školy je bezbariérový. Od poslední inspekce v roce 2010 došlo ke kvalitativnímu posunu zejména ve vybavení školy informačními a komunikačními technologiemi, a to v rámci projektu „EU - Peníze školám“.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP ZV a PV

Organizace základního vzdělávání je v souladu s právními předpisy, vychází z potřeb žáků, respektuje personální, materiální a finanční podmínky školy.

Vzdělávání žáků v ZŠ probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále „ŠVP ZV“) „Neslyším, ale rozumím“. Program zohledňuje reálné podmínky školy a je zpracován v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání (dále „RVP ZV“). Disponibilními hodinami jsou posíleny kromě hlavních vyučovacích předmětů i některé předměty přírodovědného charakteru. Z této časové dotace je od prvního do šestého ročníku dvakrát týdně vyučována také logopedie, v dalších ročnících má charakter volitelného předmětu. Naplňování cílů programu je sledováno a vyhodnocováno na jednáních pedagogické rady.

Ve vzdělávacím procesu je systematická pozornost věnována podpoře čtenářství a rozvoji čtenářské gramotnosti. Formou různých projektů a účastí na programech pořádaných knihovnami se učitelé snaží o to, aby žáci přijali četbu nejenom jako možnost k získávání nových vědomostí, ale také jako jeden ze způsobů příjemného trávení volného času. K realizovaným projektům patří například „Strom čtení“, „Učitel čte dětem“ a „Osobnosti čtou dětem“.

Vzdělávací nabídka je obohacována řadou dalších aktivit rozvíjejících dovednosti a vědomosti žáků v oblasti kulturní, společenské, přírodovědné apod. (výstavy, vycházky, divadelní a filmová představení, výlety).

V režimu školy jsou i zájmové volnočasové činnosti. V letošním školním roce mohou žáci navštěvovat orientální tanec, sportovní kroužek a pohybové hry. Žáci školy úspěšně reprezentují školu v různých sportovních soutěžích, dokonce i na mezinárodní úrovni.

Hospitovaná výuka v ZŠ se vyznačovala příznivou pracovní atmosférou. Učitelé byli na vyučování připraveni. Promyšleně zařazovali různé metody a formy práce a podle aktuálních potřeb dané třídy je střídali. Nové učivo podávali žákům srozumitelným způsobem, diferencovali náročnost úkolů podle individuálních schopností. Žáci se na učební činnosti dobře koncentrovali a k výuce projevovali pozitivní postoj. Při řešení zadaných úkolů prokazovali dobré znalosti a dovednosti. Ve třídách byli vzděláváni žáci více ročníků, vyučující měli učební činnosti rozvrženy tak, aby se mohli věnovat postupně všem ve třídě. Závěrečné shrnutí a zhodnocení práce v hodině učitelé zaměřovali zejména na individuální pokrok jednotlivce. Žáci s učiteli komunikovali dle svého sluchového postižení českým znakovým jazykem nebo mluveným českým jazykem. Vyučující prokazovali při komunikaci velmi dobré znalosti znakového jazyka. K efektivitě sledované výuky významnou měrou přispěla její materiální podpora. Učitelé pracovali s řadou názorných pomůcek, od obrázků, knih, nákresů na tabuli, vlastních výukových materiálů až po interaktivní tabuli a speciální softwarové výukové programy.

Ředitel zajišťuje poradenské služby zaměřené na prevenci školní neúspěšnosti, předcházení projevům rizikového chování žáků a kariérové poradenství kvalifikovanou výchovnou poradkyní a metodičkou prevence. Jejich činnost se řídí ročním plánem. Prostředí s menším počtem žáků umožňuje operativní řešení výchovně vzdělávacích problémů a zajištění individuálního přístupu. Vzhledem k tomu, že ve škole jsou vzděláváni žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, sehrává důležitou odbornou podporu SPC, které je součástí školy. Služby centra využívají i další školy a školská zařízení v kraji. Ve škole dále pracuje sociální pracovnice a psychologka. Ty řeší případné výchovné a vzdělávací obtíže a zajišťují spolupráci s rodiči.

Škola průběžně sleduje a analyzuje výsledky vzdělávání, o nichž informuje ve výroční zprávě o činnosti školy. Míra úspěšnosti žáků je sledována formou klasifikace, která je pravidelně projednávána na schůzkách metodických orgánů a vyhodnocována na jednáních pedagogické rady. Žáci po ukončení ZŠ mohou pokračovat ve školách pro sluchově postižené, které jsou ale mimo Plzeňský kraj. Z ekonomických důvodů se zpravidla hlásí na střední školy v Plzeňském kraji,

Předškolní vzdělávání je realizováno dle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále „ŠVP“) s motivačním názvem „Neslyším, ale rozumím“, zpracovaného v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání. Dlouhodobým cílem tohoto pedagogického dokumentu je vytvořit dětem komunikační systém tak, aby se domluvily, rozvíjet ostatní smysly a směřovat děti ke schopnosti aktivně se zapojit do dalšího vzdělávání. Vzdělávací nabídka ŠVP je doplněna o některé pravidelné akce, např. 14denní rehabilitační program v Nemocnici u Sv. Jiří v Plzni, návštěva solné jeskyně, letní olympiáda, projektové dny, různé kulturní a společenské akce.

Předškolní vzdělávání probíhá formou totální komunikace za využití znakového jazyka, daktylní abecedy, pomocných artikulačních znaků a čtení pomocí globální metody. Děti tak poznávají různé pojmy nejen sluchem, ale i odezíráním a čtením. Součástí vzdělávacího procesu je denně prováděná kvalitní individuální logopedická péče. Velký důraz ze strany učitelek je kladen na dětskou hru, které byl v průběhu inspekční činnosti věnován dostatečný časový prostor. V průběhu spontánních činností byla ve třídě vytvořena velmi příjemná atmosféra. Děti se do námětových her aktivně zapojovaly. Výrazně kladnou roli při komunikaci s dětmi sehrávala přítomnost neslyšící asistentky

pedagoga. V průběhu řízených činností využívaly učitelky metody prožitkového a činnostního učení. Vzdělávací nabídka byla pestrá a motivovala k aktivní účasti. Děti bez potíží zvládaly přiřazování členů rodiny ke značkám, prokazovaly schopnost globálního čtení, prostorovou představivost a číselnou řadu do pěti. Neslyšící děti komunikovaly pomocí znakového jazyka a psaného slova a byly podporovány k vyvozování slov. Ve třídě nedoslýchavých dětí byla realizována integrovaná vzdělávací nabídka, v průběhu které projevovaly v rámci svých možností dovednosti z různých oblastí. Ze strany učitelek byla výrazně podporována zraková percepce. Časové rozložení naplánovaných aktivit plně odpovídalo podmínkám psychohygieny stanovených v ŠVP. Očekávané výstupy byly účelně diferencovány dle závažnosti zdravotního postižení jednotlivých dětí. Vztah a přístup všech pedagogů k dětem byl inspekcí vyhodnocen jako příkladný. Třídní dokumentace je vedena pečlivě a přehledně. Záznamy v třídních knihách prokazují naplňování ŠVP, pedagogická diagnostika dokladuje pokrok a vývoj jednotlivých dětí. Každé dítě má zaveden „deník“, ve kterém jsou dokumentovány zajímavé akce MŠ konané v průběhu školního roku.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Ředitel školy splňuje kvalifikační předpoklady pro výkon funkce a v řízení školy má dlouholetou praxi (10 let). Ve vedení školy byl opětovně potvrzen na základě výsledku konkurzního řízení v roce 2012. Při plnění povinností vyplývajících z příslušných ustanovení školského zákona vychází z velmi dobrých znalostí podmínek a prostředí, ve kterých škola působí. Účelně deleguje kompetence na pracovníky, řídí a koordinuje činnost dalších vedoucích pracovníků, kterými jsou zástupkyně ředitele pro ZŠ, vedoucí internátu a vedoucí učitelka MŠ. Vede povinnou dokumentaci a vytváří podmínky pro činnost školské rady. Podstatné záležitosti týkající se vzdělávání a chodu školy ředitel projednává s pedagogickou radou. Nezastupitelnou roli v oblasti plánování a dalšího rozvoje vzdělávacího procesu mají metodické orgány na obou stupních. Na svých jednáních se zabývají vzájemnou výměnou zkušeností s naplňováním ŠVP ZV, předáváním nových poznatků, plánováním a organizací různých akcí po žáky včetně plánování projektové výuky. Kontrolní systém vůči celé organizaci je nastaven. Velkou část svých kompetencí v této oblasti převedl ředitel na zástupkyni pro ZŠ. Jejich kontrolní a hospitační činnost je realizována plánovitě a dokladována zápisy. Kontrolní činnost ředitele školy v oblasti předškolního vzdělávání doložena nebyla.

Ustanovení nové vedoucí učitelky MŠ se pozitivně odrazilo ve zvýšené kvalitě předškolního vzdělávání. Její kompetence jsou stanoveny obecně, k zajišťování kvalitního předškolního vzdělávání a k poskytování systematické speciální péče přistupuje velmi zodpovědně, přestože jí nebyl určen příplatek za vedení. Současně zajišťuje metodické vedení začínající učitelky, 4x ročně organizuje metodické sdružení učitelek MŠ a vypovídajícím způsobem vede dokumentaci týkající se provozu MŠ.

S ohledem na speciální vzdělávací potřeby žáků klade škola zvýšený důraz na vytváření bezpečného prostředí pro vzdělávání. Zásady bezpečnosti a ochrany zdraví jsou součástí školního řádu a žáci jsou s ním prokazatelně seznamováni. Organizace činností v MŠ byla plynulá, zajištěný pitný režim byl funkční a dětem snadno přístupný, doporučená doba pobytu venku byla dodržena.

Kvalifikovaný pedagogický sbor je stabilizovaný a má příznivou věkovou strukturu. Tvoří jej 19 učitelů v ZŠ, 3 v MŠ, 7 vychovatelek, 2 pracovnice SPC, 1 psychologka a 2 asistentky pedagoga. Všichni vyučující dokončili studium speciální pedagogiky, osm

z nich absolvovalo studium znakového jazyka na vysoké škole. Vedení školy podporuje zaměstnance v získávání nových poznatků formou dalšího vzdělávání. To probíhá podle stanoveného plánu v závislosti na programové nabídce akreditovaných vzdělávacích institucí a finančních možnostech školy. Ve sledovaném období pedagogové prošli řadou metodického vzdělávání v rámci projektu „EU - Peníze školám“.

Všechny pedagogické pracovnice MŠ jsou odborně kvalifikované, dvě z nich jsou vysokoškolsky vzdělané. Od poslední provedené inspekce se zvýšila četnost a kvalita dalšího vzdělávání, což se pozitivně projevilo v realizovaném pedagogickém procesu.

Vzdělávání žáků probíhá v podnětném prostředí, které vytváří dobré předpoklady pro naplňování cílů uvedených ve vzdělávacím programu školy. Kromě kmenových tříd žáci využívají speciální učebnu pro hudebně dramatickou výchovu, dvě odborné učebny ICT, tělocvičnu a keramickou dílnu. Materiální vybavení MŠ se mírně zlepšilo, nejvýraznější změnou bylo pořízení tělovýchovného náradí a náčiní do malé tělocvičny. Naopak dílčím rizikem zůstává nevyhovující vybavení školní zahrady a menší množství didaktických pomůcek.

Informace o činnosti školy, vzdělávací nabídce, podmínkách pro přijímání k předškolnímu i základnímu vzdělávání jsou veřejnosti přístupné na webových stránkách školy. Zájemci se mají možnost seznámit s aktuálními podmínkami vzdělávání ve škole také v rámci každoročně pořádaného dne otevřených dveří.

Zákonným zástupcům jsou poskytovány informace o úspěšnosti jejich dětí tradičním způsobem na třídních schůzkách a prostřednictvím žákovských knížek. V případě potřeby individuálními konzultacemi.

Ředitel kladně hodnotí spolupráci se zřizovatelem a ÚMO Plzeň 4. Spolupráce se školskou radou je funkční, požadavky na její činnost stanovené školským zákonem jsou plněny. Snaha podílet se na správě školy větší měrou nebyla ze strany rady dosud projevována. Škola má širokou síť dalších sociálních partnerů, se kterými spolupracuje (např. úřad práce, pedagogicko-psychologická poradna, Sbor dobrovolných hasičů Bílá Hora, ZOO Plzeň, P centrum, dětský domov, Česká tlumočnická komora znakového jazyka, domov důchodců).

Závěry

Vzdělávání a školské služby jsou školou poskytovány v souladu s údaji vedenými ve školském rejstříku.

Při přijímání ke vzdělávání i v jeho průběhu je uplatňován rovný přístup ke všem dětem a žákům. Škola vytváří bezpečné prostředí pro jejich zdravý psychický i fyzický vývoj. Ve sledovaném vzdělávacím procesu učitelé zohledňovali individuální a speciální potřeby jednotlivců, cíleně podporovali nejen rozvoj funkčních gramotností, ale i jejich osobnost. Děti a žáci získávali potřebné znalosti a dovednosti v oblasti komunikační a sociální.

Od poslední provedené inspekce se výrazně zkvalitnilo poskytované předškolní vzdělávání. Učitelkami jsou plně respektovány psychosociální podmínky, metody a formy práce byly inovovány a dle záznamů v třídních knihách je vzdělávací nabídka pestrá. Výrazným pozitivem ve zpracování školních vzdělávacích programů mateřské a základní školy je jejich vzájemná návaznost. Hlavní cíle uvedené ve vzdělávacích programech školy jsou postupně naplňovány.

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

1. Zřizovací listina vydaná Plzeňským krajem, Škroupova 18, 301 00 Plzeň dne 31. května 2001 (včetně Dodatků č. 1 - 6)
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 30. 4. 2013
3. Jmenování do funkce ředitele na základě výsledků konkurzního řízení vydané Radou Plzeňského kraje pod čj. ŠMSpers./47/12 dne 22. května 2012 s účinností od 1. srpna 2012
4. Ustanovení vedoucí učitelkou MŠ ze dne 3. 9. 2012
5. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání s motivačním názvem "Neslyším, ale rozumím" s platností od 1. 9. 2012
6. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání s motivačním názvem "Neslyším, ale rozumím" platný od 30. 9. 2007
7. Koncepce školy (výhled na 5 let), vydal ředitel školy 1. září 2010
8. Souhlas s prodloužením základního vzdělávání žáků se sluchovým postižením na 10 ročníků s platností od 1. 9. 2007, vydalo MŠMT dne 6. 8. 2007 pod čj. 19 458/2007-24
9. Rozvrh hodin pro školní rok 2012/2013
10. Školní řád základní školy platný od 3. 9. 2012
11. Školní řád mateřské školy platný od 1. 9. 2012
12. Pracovní řád platný od 1. 9. 2012
13. Záznamy z jednání pedagogické rady od školního roku 2012/2013
14. Třídní knihy pro školní rok 2012/2013
15. Školní matrika mateřské školy
16. Rozpis přímé pedagogické činnosti PP MŠ
17. Školní matrika základní školy
18. Katalogové listy a třídní výkazy žáků za školní rok 2012/2013 - výběr
19. Personální dokumentace pedagogických pracovníků k termínu inspekce - doklady o vzdělání a certifikáty z dalšího vzdělávání
20. Doporučení ke zřízení funkce asistenta pedagoga
21. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na rok 2012/2013
22. Plán metodického sdružení učitelek MŠ, 1. stupně ZŠ a předmětové komise učitelů 2. stupně nedoslýchavých a neslyšících žáků a na školní rok 2012/2013
23. Výroční zprávy za školní roky 2009/2010 až 2011/2012
24. Plán kontrolní a hospitační činnosti ve školním roce 2012/2013
25. Záznamy z hospitační činnosti ředitele školy a zástupkyně ředitele ve školním roce 2012/2013
26. Inspekční zpráva ČŠI ze dne 31. 1. 2011, čj. ČŠIP-872/10-P
27. Rozvržení pracovní doby pedagogických pracovníků pro školní rok 2012/2013
28. Plán výchovné poradkyně pro školní rok 2012/2013
29. Minimální preventivní program na školní rok 2012/2013
30. Kniha úrazů vedená od 1. 9. 2011
31. Výkazy o základní škole M3 podle stavu k 30. září 2012
32. Výkaz o ředitelství škol R13-01 podle stavu k 30. září 2012
33. Výkaz o mateřské škole S1-01 podle stavu k 30. září 2012

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Plzeňském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekční komise a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Plzni dne 14. června 2013

Ing. Drahuse Šefčíková, školní inspektorka	Šefčíková, v.r.
Bc. Eva Brabcová, školní inspektorka	Brabcová, v.r.
Mgr. Darina Motlíková, školní inspektorka	Motlíková, v.r.
Mgr. Radomíra Vosejpková, školní inspektorka	R. Vosejpková, v.r.
PaedDr. Jana Barešová, přizvaná osoba	Dr. Jana Barešová, v.r.

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Plzni dne 25. 6. 2013

Mgr. Jiří Pouska, ředitel školy	Pouska, v.r.
---------------------------------	--------------

Připomínky ředitele školy

9. července 2013

Připomínky nebyly podány